

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

17. februar 2009

Besvarelse af spørgsmål 4 ad L 83 stillet af Erhvervsudvalget den 13. februar 2009 efter ønske fra Karsten Hønge (SF).

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 4:

Skal den foreslåede ændring i § 10, stk. 2, forstås således, at en dansk overenskomst – uanset den EU-søfarendes bopæl – tillige kan omfatte en EU-søfarende, hvis dennes arbejdsforhold i øvrigt har en tilstrækkelig snæver tilknytning til Danmark, jf. Da Veiga sagen til, at denne kan påberåbe sig art. 7 ff. i Rådets forordning 1612/68? Der ønskes hermed en afklaring af, hvad det indebærer, at lovbemærkningerne på den ene side forholder sig til spørgsmålet om, hvem der kan omfattes af en dansk overenskomst med en henvisning til Da Veiga-dommen fra EF-Domstolen om arbejdsforholdets tilknytning til i dette tilfælde Danmark, og på den anden side henvises til fortsættelse af den praksis, der blev fastlagt af Arbejdsretten i Winston Churchill-sagen om bopælskrav, ifølge hvilken Arbejdsretten forudsatte, at art. 7 ff. i 1612/68 forordningen var anvendelig på de omhandlede hollandske søfarende; men at de desuagtet ikke kunne omfattes af en dansk overenskomst, fordi de ikke havde bopæl i Danmark, jf. DIS-lovens § 10, stk. 2.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Som det fremgår af svaret på spørgsmål nr. 2, er formålet med den foreslåede ændring i lovforslaget netop at tydeliggøre den danske lovgivnings overensstemmelse med EU-retten. Da en ikke-dansk EU statsborger i lighed med en dansk statsborger ville kunne påberåbe sig EU-retten ved en retssag i Danmark, vil der med lovændringen ikke ske en ændring i forhold til en domstolsprøvelse af en søfarendes retsstilling.

Det følger af EF-Domstolens afgørelse i den såkaldte Da Veiga sag (C 9/88), der omhandlede en søfarende, der var portugisisk statsborger, men havde sin primære interessesfære i Holland, og som derfor i retlig henseende skulle ligestilles med en hollænder, at en EU-søfarende, der har en tilstrækkelig snæver tilknytning til Danmark, skal sidestilles med en person, der har bopæl i Danmark. Dermed kan den pågældende omfattes af overenskomster, der er indgået med danske faglige organisationer. Dette fremgår nu direkte af § 10, stk. 2.

EF-Domstolen har i den ovennævnte sag nævnt en række forhold, der er relevante ved vurderingen af, hvorvidt en person har en tilstrækkelig snæver tilknytning til Danmark. Den omstændighed, at en person arbejder på et skib, der sejler under dansk flag, indebærer ikke i sig selv, at der er en sådan snæver tilknytning til Danmark, at den søfarende kan anses for at have dansk bopæl.

I tvivlstilfælde vil det være op til de danske domstole at afgøre, om en person har en tilstrækkelig snæver tilknytning til Danmark og dermed sidestilles med en person, der anses for at have bopæl i Danmark, jf. § 10, stk. 2.

Artikel 7 i forordning 1612 omhandler forbud mod diskrimination på grundlag af nationalitet, fx når det drejer sig om aflønning af personer. Den foreslåede ændring af § 10, stk. 2 tager – i lighed med den nuværende lov – ikke stilling til, hvilken konkret aflønning en søfarende skal have, idet dette er overladt til arbejdsmarkedets parter i de kollektive overenskomster. Ligeledes lægger hverken den foreslåede bestemmelse eller den nuværende lov et nationalitetskriterium til grund.

Winston Churchill-sagen (AT 1997, side 43 ff) vedrørte spørgsmålet om beskæftigelse af hollandske tjenere uden dansk bopæl på DIS-passagerskibet Winston Churchill, der sejlede mellem Holland og England. Klageren i Winston Churchill-sagen henviste i øvrigt til artikel 7 i forordning 1612 under arbejdsretssagen.

Det fremgår af Arbejdsrettens dom, at anvendelsen af bopælskriteriet i DIS-lovens § 10, stk. 2 og 3 efter rettens opfattelse afspejler relevante objektive forskelle i de ansattes levevilkår, herunder beskatningen i de respektive hjemlande, og dermed giver en rimelig begrundelse for, at vilkårene i de forskellige kollektive overenskomster og de individuelle ansættelseskontrakter ikke er ens.

Med den foreslåede præcisering af lovteksten skabes et klarere grundlag for at videreføre og videreudvikle den praksis, som Arbejdsretten her har fastlagt.